

БНМАУ-ЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛДЫН ТУШААЛ

УЛААНБААТАР ХОТЫН АРДИН
ХҮРЛЫН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИР-
ГААНЫ ТӨГТООЛ

1991 оны Зр
сарын 26 ийн өдөр

дугаар 139/83

Улаанбаатар
 хот

Нийслэл хот дахь эрүүл мэндийн зарим байгууллагуудын зохион байгуулалтыг шинэчлэн өөрчлөх тухай

Нийслэл хот дахь Эрүүл мэндийн албаны нэгж байгууллагуудын зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгон, үйлчилгээний шат, дижилага, давхардлыг арилгах, хэдийн мөрчдийн чирэгдлийг багасгах, эмнэлэг-ардун цэврийн туслаамжийн хуртэмж, чанарыг сайнруулах зорилгоор Эрүүл мэндийн яам, Улаанбаатар хотын АХ-ын гүйцэтгэх захиргаанаас ШИРВАРДСЭН НЬ:

1. БНМАУ-ын орои нутгийн Ардин хүрлийн болоулсын төсвийн эрхийн тухай хуулийг ундэслэн Эрүүл мэндийн яамны шууд харьцаа улшиц үйлчилгээний эмнэлэг, урьдчилан сэргийлэх байгууллагуудыг энэ оны IV сарын I-нээс охлэн Улаанбаатар хотын харьналад цилиндуул хот, хадсэгийн үйлчилгээнийгээр бие даалган ажиллуулсугай.

2. Нэгдсэн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв эмнэлгүүдийн бие даасан байртай поликлиникиудыг IV сарын I-нээс "Нарийн мэргэжлийн төв" дүүргүүдийн эрүүл мэндийн "Зөвлөх төв", дэвсгэр нутгийн Эрүүл мэндийн "төв" болгон бие даалган зохион байгуулж, дуургийн сурьеэ, амьс өнгөний диспансер, халдвартын клиникийн эмнэлэг, сэтгэл мэдрэлийн эмгэг судлалын нэгдсэн төвийн дуург хариуцсан тасаг избистуудыг Эрүүл мэндийн зөвлөх төвүүдэд эмжүүлж ажиллуулсугай.

3. Дүүргүүдийн Ариун цэвэр, халдвэр судлалын станцыг хотын Эрүүл ахий, халдвэр судлалын хянзлтийн газрын салбар болгон ажиллуулсугай.

4. Улаанбаатар хотын Эрүүл мэндийн газрын дүрмийг I, Эрүүл мэндийн төсвүүдийн ажиллах цурамыг II, нийслэл хот дахь эрүүл мэндийн зарим байгууллагуудын шинэчлэн тогтоосон нерийлийг I, хял-

никийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн нарийн маргажилын чиглэлийг IV, хотын нутаг дэвсгэрт эрүүл мэндийн төв барын байршуулахад баримтлах хот төлөвлөлтийн нормативыг У хавсралтаар тус тус баталсугай.

5. Улаанбаатар хотын дуургүүдийн Ардын хурлын гүйцэгэх захирагааны Эрүүлмийг хэмгаалах нийгэм хангамжийн хэлтсийг 4 дүгээр сарын I-нээс татаан буулгак, бүх орон төсөн цалингийн санг нь дуургүүдийн эрүүл мэндийн зөвлөх төвүүдэд шилжүүлсугэй.

6. Хотын хүн амын эрүүл мэндийн байдалд дүгнэлт хийж бодлого боловсруулах үндсэн үүрэгтэй орон тосны бус "Нэгдсэн зөвлөл"-ийг дуургүүдийн эрүүл мэндийн "зөвлөх төв"-ийг тушиглэн байгуулах ажиллуулсугай.

7. Хотын Эрүүл мэндийн газар /и.Буян-өлзий/, Боловсролын удирдах газар /и.Чимэдзорь/-т ДААЛГАХ НЬ:

а/ хотын 3,4,19,20,23,29,32,40,41,42,44,45 дугаар ясны уудыг архаг овчтэй хүүхлийг эрүүлзүүлэх сувилын ясли болгож бусад ясли уудыг байршилар нь нэгтгэх, болонцотой зарим яслид цэцэрэлзүйн аяги нээж З настай хүүхдүүд эвч хүмүүзүүлэх зэрэг зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах.

б/ их, дээд, тусгай мэргэжлийн дунд, техник мэргажилын болон ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрхэг, цэцэрхэг-яслийн комбинатын их, сага санч, сувилагчдын мэргэжлийг дээшүүлэх эмчилгээ, үйлчилгээний ажлыг мэргэжлийн удирдлагаар хангах, хяналт тавих асуудлыг Эрүүл мэндийн төвүүдэд хариуцуулж ажиллуулах.

8. Хотын турган туслахийн станцын авто баазад Богануур, Надайн, Партизан, Гачуурт, Баянтал, Нисэх, Түүл, Сонгино, Хонхорин хүн эмнэлэг, эмнэлгийн ажилчдын амралт, туслах аж ахуйд хэрэгжэгдэх байгаль авто машин, тракторын засвар үйлчилгээ, бензин шатахууны нэгдсэн хангамжийг хариуцуулсугай.

9. Зохион байгуулалтын дээрх сөрчлөлийг энэ сны 4 дүгээр сард багтаан хөдөлмөрчийн эмнэлэг-арийн цэврийн үйлчилгээг чи-

рэгдүүлэхгүйгээр зохион байгуулан хэрэгжүүлэхийг Улаанбаатар хот дахь зуучи мэдээлийн байгууллагуудын дарга, эрхийгчд, хотын Зуучи мэдээлийн газар /н.Бүгд-өзий/, ламши эмчилгийн тусвламжийн байлогын эзслэх /н.Бямбаа/-д төгшсүгэй.

10. Уланбэгтар хотын Эртуг манжин газар /К.Булан-Овдий/-г
ЗАЛДАХ НЬ:

в/ улсын түүрчилгээний ижинийн нэгдсэн эмчилгэ, тусгай зэрэг ижин төсвүүдийн аймаг, орсын шугамт түүрчилдэг чийн ажиллагааны чадсан зорилтуудыг удамжсан боловсруулж болгон салхуудах арга хэмжээ нэч сайх.

б/ хотын дэвсгэрт байгаа улс, хориоолов, үүнийн бүх эмчилгээг урьдчилсан сэргийнхээ сайтууллагуудын санхүү, эм ахуй, тийн ажиллагчдын индексийн тайлан, щурхай нийдээг 4 дундаж сарын I-нээс хувьзан авч цагтгэн. Эрүүл мэдлийн яланы Нийтийн тооцожиж төвийн сар бүрийн X-ад тушаал, 1991 оны эхийн хамгийн багтажсан тайлан нийдэгээ цагтгэх дүрийн УИЛ ажиллагасандын компьютерийн техник нийтийнхээ.

II. 24 цагийн ажилдагаатай эмийн сангуудсар чигчүүц барьгаа хүний тоо цөөн, ур зөвхүүд ажиллах болгарг хоргалзсан эмийн сангуудын ажиллах цагийн хувьтайг хүн эмийн отчлолийн сийлжлийн уялдуулан тухай бур замжцуулж байхыг хотын Зуусын мэддийн газар /и.Буян-Слоний/, Эмийн сангуудыг удирдах контор /и.Ронхосон/-т зөвлөөрөугай.

12. Нийтийн эрүү мэдлийн байгууллагууд прогээдээ зи, эмчилгийн корэгчэл, тэхникийн багаж дутагдалтай байгааг хөргөвсэн зоргэлдээ узо оруулиж или замгаа хотуудтай худалдаа хийж, цэрийн барса солилцх замбар зи, энгэлгийн Сараадын хангамжийг нийгдүүлэхийг "Юнгол зи имекс" нэрээр /н.Дамдин/, "Энэ дэдийн техник" нутго /н.Буян/, хотын эмчлийн салгувудыг улсынханх контор /н.Бонхойн/-т түрэг болгосугай.

13. Хотын харьжаки санчалг, сүйнээ, цагорилг, ясийн хүнсний болон угсаатга цөвэртэгсэндэй материйн, шарсан

хэрэгжэл, хатуу зөөдөн эдлэлийн хангамж мув, авчтений хоолны чавар, хуралцээ хангалтгүй байгааг харгалзан, нийслэлийн ясли, цэцэрлэг, эмнэлэг, сувилжуудыг дээрх бараа материал бүтээгдэхүүнээр нэгдсэн журмаар хангах асуудлыг боловсруулж, энэ оны II улиралд багтаан шийдвэрэхийг Эрүүл мэндийн газар /н.Буян-Өлзий/, хотын Хүчиний бараа худалдааны нэгдэл /н.Бадарч/. Аж үйлдвэрийн бараа худалдааны нэгдэл /н.Энхтайван/, Боловсролын газар /н.Чимийдорж/-т уурэг болгосугай.

14. Хотын орон сууцны "Өнер", "Нархаг", "Баруун хүрээ", хороолол, Шар хад, Амгалан, Дамбадархаад байгуулах "Эрүүл мэндийн төв"-үүд, ГУ амаржих газар, хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг болон сурьеэ, арьс енгений төв эмнэлэгт зориулан 1991-1993 онд шинээр барилга барилдах буцу эмнэлэг үйлчилгээг явуулах нехцел сайгай барилга шилжүүлэх арга хэмжээ авахыг нэгдүгээр орлогч дарга /н.Ганхуяаг/, орлогч дарга /н.Баасанхав, санчийн газар /н.Найдан/, дэд сайд /н.Гончиг/-д даалгасугай.

15. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан хотын Эрүүл мэндийн байгууллагуудын 1991 оны төсөөт зардлыг дахин хянан шийдвэрэхийг хотын Ардын хурлын гүйцэтгэх захиргааны санхүүгийн газар /н.Гонгор/-т даалгасугай.

16. Энэ тушаал, тогтоол гарсантай холбогдуулан БНМАУ-ын Эрүүлийг хамгаалах яам, хотын Ардын хурлын гүйцэтгэх захиргааны 1986 оны 53/70 дугаар тушаал, тогтоолын III-2, IX/ X-I, XI-4, XII-1,2,3, Эрүүлийг хамгаалах яамны сайдын 1990 оны A/103 дугаар тушаалын 2 дугаар заалт, З дугаар заалтын Нийрамдалын районы 1,2,3 дугаар хорооны хөдөлжмерчдэд үйлчилж, уг хорооны хөдөлжмерчдэд үйлчилдэг хэсгийн эмч нарыг Нийрамдалын районоос Улсын клиникайн II эмнэлэгт төсөө орон тоогоор нь шилжүүлсугай гэсэн хэсгийг Эрүүлийг хамгаалах яам, Зам, тээврийн яам, Улаанбаатар хотын АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааны 1989 оны A/99/178/195 тоот тушаал, тогтоолын 4-а, Эрүүл мэндийн яам, хотын АХ-ын гүйцэтгэх захиргааны 1990 оны A/157/260 дугаар тушаал, тогтоолын I,2 дугаар заалтуудыг тус тус хүчингүй болгосугай.

БНМАУ-ЫН ЭРҮҮЛ МЕНДИЙН
САИД
П.НЯМДАВАА

УЛААНБААТАР ХОТЫН АРДЫН
ХУРЛЫН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРГААНЫ
ДАРГА
Л.ЗОНЖИН

ЦИМУ-ЧИ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙЛ
УЛАНБААТАР ХОТЫН АДЛЫН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРГААНЫ 1991 ОНЫ
11.2.1992 ГООСТ ТУМАЛ, ТОГТООДИН
НЭГДҮГӨВРЭН ИМВРЕЛТ

**УЛАНБААТАР ХОТЫН АДЛЫН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРГААНЫ ЭРҮҮЛ МЭН-
ДИЙН ГАЗРЫН ДУРСЛЭЛИЙН
ИМВРЕЛТ**

Ног. Нийтийн мэдлийн

1. Уланбаатар хотын Эрүүл мэндийн газар нь Уланбаатар хотын Ардын хурал түүний гүйцэтгэх захиргааныас шийслэлийн хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, бэхмүүзхэх тамиар бариллах болдогыг боловсруулах, хөргүүлэх амьтгээ зохицуулсан эжжөн байгуулах, орон нутгийн захиргаани байгуулагчаа мөн.
2. Эрүүл мэндийн газрын чадсан зорилт нь шийслэлийн хүн амыг элдэв овчнаас ашигах ухааны аргар урьдчилан сэргийлэх, нийтийн бисийн таатран олон хэлбэрлийн амьтгээ зохион байгуулах, эм, эмчилгийн хөрөголцөр хангах, хотын дуурэгт сайгояа эмчилэг, сувилал, эрүүл ах, и., хэлдвэр суджал, исэлийн байгуулагын төсөв төлөвлөгөөг зохиох, хийнх, санхүүнүүдэх, гүйцэтгэлийг гаргаж тухайн хувь уудад нь тайлбарын амьтгээ зохион байгуулж, шийслэлийн иргээдийг оруулж энх ашиглах, амьдрах есч хөгжлийн нийцэлийг бүрдүүлэх явдал мөн.
3. Эрүүл мэндийн газар нь ул ажиллагаанд ц. ЦИМУ-ЧИ чадсан хууль, төсвийн эрхийн хууль, ЦИМУ-ЧИ эрүүлийг хамгаалах хууль, Уланбаатар хотын Ардын хурлын гүйцэтгэх захиргааны бодсон бусад хууль тогтоомж энэ дуруйг удирдажаа болгоно.
4. Эрүүл мэндийн газрыг хотын Ардын хурлын гүйцэтгэх захиргааныас томилж, Ардын хурлын чуулганыас баттуулсан дарга удирдан тус газрын уург, зорилтыг хөргүүлэх амьтгээ хотын Ардын хурал түүний гүйцэтгэх захиргааны оюун бүрэн хариуцна.
5. Эрүүл мэндийн газрын чадсан уураг зорилтыг хөргүүлэхийн холбогдоон асуудлыг ардчиллын дагуу оновчтой ширэвэрлэхад зөвлөн туслах уург бүхий даргин засвэл ба зөргөжилтийн зорилтууд ажилдана.

6. Эрүүл мэндийн газрын дарга эрх хэмжээний асуудлаар холбогдох хуудь тогтоомжинд ийшгүүцэн тушал гаргаж, дурэм заавар батлан билэлтийг нь зохион байгуулсан хангуулна.

7. Эрүүл мэндийн яам, Хотын Ардын хурлын чуулиган, гүйцэтгэх захиргаанаас гаргасан эрүүл мэндийн холбогдолтой тушал, тогтоол, захирамж, дурэм, зааврыг Улаанбаатар хотын нутаг дэвсгарт байгаа улс хоршоолол, одон нийтийн байгууллага албан тушаалтан, иргэдэд сурталчлан хэрэгжилт, ур дунг шалган зааварчилна.

8. Эрүүл мэндийн газрын дарга нь Улаанбаатар хотын Ардын хурлын гүйцэтгэх захиргаанаас батлах егсөн сар, жилийн цалингийн санд багтаан газрын аштаратын ажилтнуудын цалинг тогтоох, аштаратын бүтэц, зохион байгуулалтыг өөрчлөх асуудлыг аштаратын ажилтнуудын санадыг харгалзан өөрөө бие даан шийдвэрлэнэ.

9. Эрүүл мэндийн газар нь тамга, тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудас хэрэглэнэ,

Хоёр. Эрүүл мэндийн газрын уурэг, эрх

10. Эрүүл мэндийн газар нь дор дурдсан уурэг гүйцэтгэнэ.

а/ нийслэлийн хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах нэгдсэн бодлого боловсруулж хэрэгжүүлэх;

б/ нийслэл хотын улс, хоршоолол, одон нийт, засаг захиргааны байгууллагад амиллагсныхаа эрүүл мэндийг хамгаалах, ажиллак, амьдрах нэхцэлийг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй сайнруулах ажилд нь зөвлөн туслах, мэргэжлийн удирдлагаар хангах,

в/ нийслэлийн хүн амын эрүүл мэндэд серег нелөө узуулдэг, узуулж болзошгүй хучин эзүүсийг судлаи тогтоож холбогдох байгууллагуудаар шийдвэрлүүлэх, шардлагатай зарим асуудлаар эрвээлт хөтөлбөр боловсруулж, билэлтийг нь хангуулах,

г/ нийслэл хотын дэвсгэр нутагт байгаа улс, хоршоолол, хувийн эмнэлаг, эрүүл ахий, халдвар судлаяа, эм хангамж, яслийн байгууллагуудын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, материаллаг баазыг бекчүүлэх, үйл ажиллагааг зохицуулсан зохион байгуулж мэргэжлийн хяналт тавих,

д/ Улаанбаатар хотын хамгийн эм, энийн түүхий эд, эмчилгийн багаж, тоног төхөөрөмж хөргөлийн хоригцэг тодорхойлон Эрүүл мэндийн яам болон холбогдох байгууллагад захиалан хангудлын байхын зорилтээ бэс дэвишилтэй, импортын чийлгээний ажиллагаанд оролцир.

в/ аягаах ужныг хангуйлах, эмчилг, эрүүл ахуй хангудвар судалын туслахи, эмчилгийн сарааны чийлдээрлээд дэвшигийн төхөөрөмжийг нэвтрүүлэх дэвсгэр шүгийн эрүүл мэндийн байгууллагын боловсон хүчинийг захиалга, гераэгээр бэлтгүүлэх, зөв байршуулах, мөргөжлийг дээшигүүлэх, орон нутгийн бодлого боловср улих хэрэгшүүлэх,

г/ Улаанбаатар хотын дуургийн эмчилг, сувилал, эрүүл ахуй хангудвар судалын байгууллага, ислиудын аж ахуй, санхүүгийн чийлэгийн ажиллагааны тайлан мэдрэг авч нэгтгэн дүгнэлт гаргах, Эрүүл мэндийн яаманд тайлгахаа,

з/ хотын хүн ам зүйн бодлого боловсруулж удсын хэмжээний ажилд оролцох,

и/ эрүүл аж төрөх ёсны хэвчүүлэх, налийн бисийн тэмдийг хангуйлах ажлыг холбогдох байгууллагыг ултай хамтран эхийн байгуулах,

к/ аштарчны болон дэвсгэр шүгийн эрүүлийг хангалах байгууллагын эмч, эмчилгийн ажлыг ур бүтээлтэй ажилшуулах, ишгээх ахуйн нөхцөлийг саншуруулах, цахин холсийг номогдуулэх арга хэмжээг авч хөргүүлэх,

и/ нийнээд хотын хүн амын эрүүл мэндийг хангах, эмчилгийн бодлымын, техникийн хөргөсөн чийлдээрээ, хийцэлдэвхүүн, боловсон хүчиний мэргэжлийг дээшигүүлэх, түршлэгээ судлах асуудлаар гаднаад улсын бодон нийслэл хотын хамгийн ажиллагаатай хотуудын эрх тэгш байгууллагуудтай бие дэвишилтэй хамтран ажиллах,

и/ ЦИМУ-ын төсөв эрхийн хувьнадаг уяалийн, эмчилгийн бодлымын баглагдсан хэмжээнд нь сагчоои ногийн байгууллагыг шилжүүлэх ажлыг нийтийрээ;

II. Эрүүл мэндийн газар нь дор дурдсан эрх эдлэнэ:

а/ хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалахтай холбогдсон асуудлаар нийслэл хотын дэвсгэрт байгаа улс, хоршоомол, олон нийтийн болон хувийн үйлдвэрийн газар байгууллагын актыг шалгах зөвлөх, илэрсэн зөрчийг арилгуулах арга хэмжээ авах,

б/ нийслэлийн иргэдийн эрүүл мэндийн асуудлаар холбогдол очийн байгууллага иргэдээс мэдээ, мэдээллийг гаргуулих авах,

в/ Улаанбаатар хотод эрүүл мэндийн нэгж байгууллагыг байгуулах, өргөтгөн зөрчилех, татан буулгах асуудлыг хамт олон, хөдөлмөрчийн саналыг үндэслэн Эрүүл мэндийн яамтай тохиролцсоны үндсэн дээр хууль тогтоомжинд заасны дагуу бие даан шийдвэрлэх,

г/ хөдөлмерийн хамт олины саналыг үндэслэн аппаратын бүтцийн нэгжийг тогтоох, дэвсгэр нутгийн байгууллагын эрх баригчдыг томилж, сарын цалингийн санг тогтоох, төсөв хөрөнгийг хуваарилах эрхийг эдлэнэ. Улсын үйлчилгээтэй байгууллагын захирал, дарга, ерөнхий эмчийг ажилд томилох ба зөрчилех саналыг Эрүүл мэндийн яаманд тавих;

д/ эмнэлэг, эмийн туслаамж узүүлэх зөвшөөрлийг хоршоо, шүүс, хувь хунд олгох, үйл ажиллагаанд оролцож, мэргэжлийн хяналт тавих.

е/ дэвсгэр нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын санхүү, төсвийн үйл ажиллагааны зарцуулалтад хяналт тавих, шалгах,

ё/ хууль зүйд нийцээгүй эддэв зөрчил дутагдлыг холбогдох байгуулгуудад тавын шийдвэрийн, ажиллагсдын нэр тэр эрх амгийг хамгаалахад чиглэгдсэн асуудал боловсруулж тавих эрхтэй,

ж/ эм зүйч ажилтнуудын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх, туршилага судлах, эндер мэргэжлийн ажилтнуудыг гадаадаас урьж ажиллуулах.

**ТӨВҮҮД /ПОЛИКЛИНИК/-ИЙН АЖИЛЛАХ
ХУРАМ**

Наг. Нийгээг дүдэм:

1. Нарийн мөргөжийн төв, зөвхөх төв, дэвогер нутгийн эрүүл мэндийн төвүүд /поликлиники/ нь хүн амыг сэчнээс урьдчилан сэргийлэх, эмчлан зоруулнаах үйлсэн түрэгтэй эмчилсэн сэргийлэх байгууллага мөн.
2. Төвүүд нь тэмдэг, албан бичгийн хуудастай, аж ахуй, санхүү, боловсон хүчин, үйл ажиллагчны хувьд бие даан ашиглана.
3. БИМАУ-ны үйлсэн хууль, эрүүл мэндийн хууль, хөдөжмөрийн хууль, усны үйлдвэрлийн хууль, төсвийн эрхийн хууль бусад хууль тогтоосын, энэ журмыг мөрдөх ажилдана.
4. Төвүүдийн эрх баригчийг Эрүүл мэндийн яам, хотын Эрүүл мэндийн гавар хамгийн олон савчыг судлан узсаны үйлсэн дээр томижно.
5. Сартал байгаа мөргөжжээр нутаг дэвогерийн зарчмаар урьдчилан сэргийлэх ажлыг зөхжүүлж, эмчилсэн эрүүлхүүлийн.
6. Наралтай туснамийг васаг, захиргаа, нао, хүйс, ажини тийчилгээний харьжвал харгалахгүйгээр хуулина.
7. Боловсон хүчинийг сургам бэлтгэх, мөргөжжийг нь дээшнүүхэй, судалгай ишигилгээ, сургалтын байгууллагын түшиц болж ашиглана.
8. Нарийн мөргөжийн улаг, эмчилгээ, үйлчилгээний настин-туудын төрөл, тоог Эрүүл мэндийн сайдын 1990 оны А/184 дүгээр тухаалийн нэгдүгээр хавсралтыг үндэслэн тогтоон.

Хөөр. Нарийн мэргэжлийн төвийн ажиллах журам

1. Нарийн мэргэжлийн төв Эрүүл мэндийн яамнаас тогтоосон мэргэжлийн чиглэл, бодлогын дагуу хүн ацаа эмнэлгийн нарийн мэргэжлийн туслаамжийг улсын хэмжээнд узувднэ.
2. Нарийн мэргэжлийн төвийг Эрүүл мэндийн яамнаас томилогдсон захирал удирдац, цалин төсөөтөө багтааж, нарийн мэргэжлийн кабинет, орон тсогсөн ширээ тогтоож, поликлиник диспансерийн ажиллах сурмаар ажилдана.
3. Эрүүл мэдийн яамнаас тогтоосон мэргэжлийн ба сургах хэмжээ, хугацааны дагуу эмч, сонсогч, онутан сурагчдын сургалтын база болно.
4. Нарийн мэргэжлийн төдажиллах байгаа Анаагаах ухааны их сургуулийн тэнхийн эрхэлгэч нар уг мэргэжлийн эрөнхий зөвлөхийн уураг гүйцэтгэнэ.
5. Тогтоосон мэргэжлийн чиглэлийн дагуу аргачлал, вээвар зөвлөлийн, гарын авлагын материалыар фусад эмнэлгийн байгууллагуудыг хангана.
6. Нарийн мэргэжлийн төв нь Эрүүл мэндийн яамнаас даалгасан буцу эрдэм шинжилгээний хурээлэнгүүд, Анаагаах ухааны их сургуулийн эзэнтээрэлийн түндээн дээр даалгаварт буцу уралдаант садэв, чиглэлийн дагуу эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэх буцу гүйцэтгүүлэхэд туслаана.
7. Мэргэжлийн чиглэлээр ашиглаах ухааны орчин үеийн ололт, шинжлэх ухаан, техникийн дэвшилт аргуудыг үйл ажиллагаанд даа нэвтрүүлж дэлхийн түвшинд хүрэх зорилтой ажилдана.
8. Аймаг, орон нутагт зорилен туслах бригадууд ажилшуулж хөдөөгийн эмч нарын язгуулын сургалт семинар зөвлөлгөөн эхийн байгуулна.
9. Одон улсын програмт ажлуудыг гүйцэтгэх, мэргэжлийн чиглэлээр дэлхийн улс орнууд, адил тестэй үйл ажиллагаатай төв, эм-

нэлэг, институттэй хамтын ажиллаганы гэрээ хөдөлж хийж бие
дээн ажиллана.

**Гурав. Духгийн Эрүүл мэндийн "Зөвлөх төв" дэвогар
нүүгийн эрүүл мэндийн төв"-ийн ажиллак шурям**

1. Эрүүл мэндийн "Зөвлөх төв"-ийг Эрүүл мэндийн газраас томилогдсон ерөнхий зохион байгуулагч удирдам орон тооны фус зөвлөлтэйгээр хот, духгийн Ардын хурлын гүйцэтгэх захиргааны удирдлагын дор Эрүүл мэндийн яам, хотын Эрүүл мэндийн газрын бодлого чиглэлийг хөргөүүдэг ажиллана.

2. Эрүүл мэндийн Зөвлөх төвийн "Нэгдсэн зөвлөл"-ийг дуургийн нутаг дэвсгэр дэх эрүүл мэндийн байгууллагуудын дарга, ерөнхий эмч, арьс энээ, сурьеэгийн ерөнхий мэргэжилтэн /хуучин районы диспансерийн эрхлэгч наар/ нарыг оролцуулан, зөвлөх төвийн ерөнхий зохион байгуулагч өөрөө байгуулж ажиллана.

3. Эрүүл мэндийн "Зөвлөх төв" нь дуургийн эмнэлгүүдийн төбөйт хөрөнгө, орон тоог зохицуулах талаар санал боловсруулна.

4. Зөвлөх болон нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн төв нь куни ёмни хийлчлэх хүрээний хүн амыг өвчинэс сэргийлэх хяналт тавих, ёмчийн эрүүлмүүлэхэд үндэслэж болохоор хөдөлмөр, нийгэм ахуй, эрүүл мэндийн дэлгэрэнгүй судалгаа гарган түүнд дүгнэлт хийж, хийх ажлынхаг чиглэлийг гарган авч мөрднө.

5. Эрүүл мэндийн зөвлөх төвийн "Ерөнхий зохион байгуулагч" нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн "төв", нарийн мэргэжлийн төв, клиникийн ба нэгдсэн эмнэлэг, ясли, эрүүл ахуй, хадвар судаллын хяналтын сэлбэр, эмийн санггуудын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулж үр дунг сар тутам гарган чиглэл өгч, аль нэг байхгүй мэргэшил, оношлогоо эмчилгээний эмч, аппарат, багаж төхөөрөмжээр тодорхой хуваарь гарган чирэгдэлгүй хийлчлэх нежел сурдуулна.

6. Дуургийн эмнэлэг, хийлчилгээний асуудлыг зөвлөх төвийн "нэгдсэн зөвлөл"-ийн гишүүдийн хурлаар хайлалцэн шийдэх, эсвэл

асуудал боловсруулж холбогдох байгууллагаар шийдвэрлүүнэ.

7. Дүүгийн амарших газрууд, эмнэлгүүдэд жижүүр хийх эмч нарын нэрс, хуваарийг Эрүүл мэндийн зөвлөх төв "Ерөнхий зохион байгуулагч" баталж, биелэлтийг хянана.

8. Зөвлөх болон нутаг дэвсгэрийн Эрүүл мэндийн төвүүдэд хүтхийн чих, хамар хоолой, нүд, шүд, мэдрэлийн кабинет ажилшуудна,

9. Зөвлөх болон эрүүл мэндийн төвүүдэд хүүхэд, сэтгэл мэдрэл, сурьеэ, халдварт, арьс енгөний эмчийн кабинетыг эмнэлэг халдварт хамгааллын дэглэмийг зөрчихүүгээр байршуулж ажилдана.

10. Урьдчилан сэргийлэх, эмчлэн эрүүлжүүлэх ажлын чанар, ур дүнг сар тутам гаргаж хамт одноороос хэлэлцэж, дүгнэлт хийж ажилдана.

11. Дэвсгэр нутагт байршиж байгаа тийдээр, албан газар, айм өрхийн судалгаа гаргаж тийдээр, албан газар, цэцэрлаг, ясли, сургуулийн ажиллагсад, сурагч хүүхдийн эрүүл мэндэд хяналт тавыж урьдчилан сэргийж, эмчлэн эрүүлжүүлж ажилдана.

12. Төвүүд нь сөрсдийн мэргэжлийн чиглэлээр өвчтөнөө хэвтүүлдэг эмнэлэгтэй гэрээ хэлцэл хийж мэргэжлийн эмч нар өвчтөнөө хэвтүүлдэг эмнэлэгт жижүүр хийнэ.

13. Төвүүд бүрдийн стационар, гэрийн эмчилгээг өргөтгэх, ачаалал ихтэй кабинетууд, тариа процедур, эмийн бус эмчилгээг эзжийн ажиллагаатай байлгана.

14. Зөвлөх болон нутаг дэвсгэрийн төвүүд өрх гэр, нутаг дэвсгэрийн зарчмыг баримтлан бригадын системээр ажилдана.

15. Зөвлөх болон нутаг дэвсгэрийн төвүүд нутаг дэвсгэрийн хээ тийдээр албан газруудтай ажиллагддэгт урьдчилан сэргийнхээ үзэг шинжилгээнд хамруулах, эрүүлжүүлэх арга хэмжээ авах чиглэлээр гэрээ хэлцэл хийж ажилдана.

16. Төвтүд эмнэлгийн туслах узүүлсэн хумуусийн бичиг баримтанд тэмдэглэл хийж, акт, магадлагааг одгоно. Хөдөлмөр эхишуулак, рашаан сувилалд явуулах асуудлыг мөрдөж буй заавар нурмын дагуу шийднэ.

17. Дүүргийн "Зөвлөх төв", нутаг дэвсгэрийн "Эрүүл мэндийн төв" нь хариуцсан хүн амц урьдчилан сэргийлэх тарилга хийж дархал тогтсонд хяналт тавина.

18.Хүн амын судалгаан дээр үндэслэн хүн ам зүйн зохистой бодлого, гэр бүл төлөвлөлтийн ажлыг эхийн байгуулна.

19. Эмнэлгт хөвтүүлэп эмчлэх шаардлага бүхий өвчтөнд /ялангтай бус/ урьдчилан лаборатори, үйл оношийн шинжилгээнүүдийг хийлгэж, холбогдох нарийн мэргэжлийн эмч наартай зөвлөлдсөний үндсэн дээр шийлвэрлэх бичиг баримтыг бурдугүй холбогдох эмнэлгт чирэгдэлгүйгээр хөвтүүлэп эмчилгээний явцад хяналт тавых, гарахад нь хулээн авч эмчилгээний үр дүнт стационартай тооцон үнэлэлт дүгнэлт өгч ажилдана.

20. Өөрийн үйлчилэх хүрээний хүн амаас почмог халдварт болон арьс өнгө, сурьеэ, бруцеллөэ, хавдар зэрэг өвчнөөр өвчлий боломжийн айл өрх, хумуусийн судалгааг гарган урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч үзлэг шинжилгээнд тогтолц оруулж өвчин илэрсэн тохиолдолд тусгай мэргэжлийн кабинетын эмч царт үзүүлэн оношийг нараалтай тодруулсан өвчинийг тасдаан зогсоох арга хэмжээг авна. Шаардлагатай бол эмч нарын эзжихт бус зөвлөлгөөн хийлгэнэ.

21. Зөвлөх болон эрүүл мэндийн төвтүд нь хэвтарт байгаа болон өөрөө явж эмнэлгийн туслах авах боломжгүй өндер настан, тахир дуучуу иргэд, хорт хавдартай болон тархи, нугасны өвчин эмгэгтэй /тархинд цус хавласны дараах члдэц, нутасны хавдар үрэвслээс болсон тахир дутуу/ хумууст гарзэр нь явж үйлчилэх зориулалтны машин, сувилагч, эмч орон тоогоор ажиллуулна.

БНМАУ-ЫН ЭРУУЛ МЭНДИЙН САЙД,
Улаанбаатар хотын Ардын хур-
лын гүйцэтгэх захиргааны
1991 оны 139/13 тоот тушаал
тогтоодын Ш хавсралт

УЛААНБААТАР ХОТ ДЭХЬ ЭРУУЛ МЭНДИЙН
ЗАРИМ БАИГУУЛЛАГУУЛЫН ШИНЭЧЛЭН ТОГ-
ТООСОН НЭРШИЙ

Хувчин наад

1. Улсын клиникийн төв эмнэлэг
2. Улсын клиникийн II эмнэлэг
3. Улаанбаатар хотын клиникийн төв эмнэлэг
4. Ардын армиийн клиникийн төв эмнэлэг
5. Эх, хуухдийн эргул мэндийг хамгаалах эрдэм шинжилгээний улсын нэгдсэн төв
6. Хавдар судлалын улсын нэгдсэн төв
7. Сэтгэл мэдрэхийн эмгэг судлалын нэгдсэн төвийн диспансер
8. Арьс өнгөний эмгэг судлалын улсын нэгдсэн төвийн диспансер
9. Сурьеэз уушгины эмгэг судлалын улсын нэгдсэн төвийн диспансер
- III. Халдварт өвчний анагаах клиникийн эмнэлгийн халдвартын диспансер
- II. Үйлдвэрийн эмнэлэг, мэргэжлийн өвчиний улсын диспансер
12. Монгол эмнэлэг сувилийн төв
13. НАХЯ-НЫ эмнэлгийн поликлиник
14. Төмөр замын эмнэлгийн поликлиник
15. Стоматологийн поликлиник
16. Эмэгтэйчүүдэд зөвлөгөө агех төв газар
17. Сүхбаатарын районы хуухдийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник

Нийн наад

- Клиникийн I нэгдсэн эмнэлэг
- Клиникийн II нэгдсэн эмнэлэг
- Клиникийн III нэгдсэн эмнэлэг
- Клиникийн IV нэгдсэн эмнэлэг
- Эх, нялхсын эрдэм шинжилгээний төв
-
- Хавдар судлалын төв
- Сэтгэцийн эмгэг судлалын төв
- Арьс өнгөний эмгэг судлалын төв
- Сурьеэз судлалын төв
- Халдварт өвчин судлалын төв
- Мэргэжлийн өвчин судлалын төв
- Монгол эмнэлэг-сувилийн төв
- Эрүүл мэндийн төв № II
- Эрүүл мэндийн төв № I2
- Шуд, эрүү нуурний эмгэг судлалын төв
- Эмэгтэйчүүдэд зөвлөх төв
- "Сүхбаатар" Эрүүл мэндийн зөвлөх төв

18. Сүхбаатарын районы насанд хурэгчийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник - Эрүүл мэндийн төв № 1
19. Барилгачдын поликлиник - Эрүүл мэндийн төв № 2
20. IX амбулатори - Эрүүл мэндийн төв № 3
21. Октябрьийн дуургийн насанд хурэгчийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник - Эрүүл мэндийн төв № 5
22. Октябрьийн дуургийн насанд хурэгчийн Ш.ГҮ хороолол, дахь амбулатори - Эрүүл мэндийн төв № 6
23. Октябрьийн дуургийн хуухдийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник - Эрүүл мэндийн төв № 4
24. Октябрьийн районы хуухдийн нэгдсэн хэсэг /Темер замд/ - Эрүүл мэндийн төв № 7
25. Октябрьийн районы Баянхушууны хуухдийн нэгдсэн хэсэг - Эрүүл мэндийн төв № 8
26. Найрамдалийн районы насанд хурэгчийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник } - Эрүүл мэндийн төв № 9
27. Найрамдалийн районы хуухдийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник }
28. Найрамдал дуургийн нэгдсэн поликлиник - Эрүүл мэндийн төв № 10
29. Ажилчны районы насанд хурэгчийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник }
30. Ажилчны районы хуухдийн нэгдсэн эмнэлгийн поликлиник } - "Ажилчин" Эрүүл мэндийн зөвлөх төв
31. Ажилчны районы Яармагийн амбулатори - Эрүүл мэндийн төв № 13
32. I амаржих газар - I амаржих газар
33. II амаржих газар - II амаржих газар
34. III амаржих газар - III амаржих газар
35. Халдварт өвчний анагаах клиникийн эмнэлэг - Халдвартын клиникийн эмнэлэг
36. Гэмтэл согогийн клиникийн эмнэлэг - Гэмтэл согогийн клиникийн эмнэлэг
37. Арье сүнгений эмгэг судалын нэгдсэн төвийн клиник - Арье сүнгений клиникийн эмнэлэг
38. Сурьеэ уүшгини эмгэг судалын нэгдсэн төвийн клиник - Сурьеэгийн клиникийн эмнэлэг
39. Уүшгини сурьеэгийн больниц - Уүшгини сурьеэгийн эмнэлэг
40. Сэтгэл мэдрэлийн эмгэг судалын улсын нэгдсэн төвийн клиник - Сэтгэцийн эмгэгийн клиникийн эмнэлэг

41. Нийрамдалийн районны хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг
- Хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг № 1
42. Нийрамдалийн районны насанд хургчийн нэгдсэн эмнэлэг
- Нэгдсэн эмнэлэг № 1
43. Амьтчны районны хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг
- Хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг № 2
44. Амьтчны районны насанд хургчийн нэгдсэн эмнэлэг
- Нагдсан эмнэлэг № 2
45. Октябрийн районны хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг
- Хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг № 3
46. Октябрийн районны насанд хургчийн нэгдсэн эмнэлэг
- Нэгдсан эмнэлэг № 3
47. Сүхбаатарын районны хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг
- Хуухдийн нэгдсэн эмнэлэг № 4
48. Сүхбаатарын районны насанд хургчийн нэгдсэн эмнэлэг
- Нэгдсан эмнэлэг № 4
49. НАХИ-ин нэгдсэн эмнэлэг
- Нагдсан эмнэлэг № 5
50. Төмөр замын нэгдсэн эмнэлэг
- Нэгдсан эмнэлэг № 6
51. Монгол эмнэлэг сувилжлийн төвийн клиник
- Монгол эмнэлэг сувилжлийн төв № 14
52. Злаг цэсний эмгэгийг эмчлэх монгол эмнэлэг
- Злаг цэсний эмгэгийг эмчлэх монгол эмнэлэг
53. Бидер настны эмнэлэг
- Нехен сэргээх эмнэлэг
54. I хороодлын поликлиник
- Эзгууд мэндийн төв № 14

ТАЙЛБАР:

Наршияа еөрчлөгдсөгийг байгууллагууд хуучин нараарээ байна. Октябрь, Нийрамдах хургарт завижих төслийн уургийг клиникийн II, III эмнэлгийн поликлиник гүйцэтгэх багеед цоликлиник хариуцсан ерөхий эмч нь клиникийн эмнэлгийнхээ даргад захирагдаж ажилана.

НӨМҮЧИЙН ЭРУУЛ МЭДЛЭЛИЙН САХИ,
УЗВАКИЙТАР ХӨСНИ АХ-НН ГҮҮ-
ЦАХГАЙН ЗАХИРГЭЭНИЙ 1991 ОНЦ
М/19/92 ГООГ ГУМААЛ, ГОГООСЫН
13 ДАВРААНТ

КЛИНИКИЙН ЭМБЭКСТУЛИЙН НАРИН МОРРЭЛ-
НЭЭР ТЕРЕЛНҮҮЛЭН ХАГИХУҮЭХ ЧИСЛЭН ХӨТ
ХӨДӨӨГИЙН ИДДЭМСҮРЧДЭД ҮЙЧЛЭХ ХУВААРЬ

I. Клиникийн нэгдсэн төр замчлаг:

- пульмонологи	- Аймаг хот, Ахилчин, Сүхбаатар дүүргэг
- эндокринологи /дотор/ /мэс засалын туслаамж/	- Улсын хэмжээнд
- гастроэнтерологи /дотор, мэс засалын туслаамж/	- Ахилчин, Сүхбаатарын дүүргэг
- эргүү нутрний мэс засал	- Улсын хэмжээнд
- аллергологи	- " "
- нефрологи	- аймаг, хот, Ахилчин, Сүхбаатар
- урологи	- Улсын хэмжээнд
- проктологи	- Улсын хэмжээнд
- офтальмологи	- аймаг, хот, Сүхбаатар, Ахилчин
- оториноларингологи	- аймаг, хот, Сүхбаатар, Ахилчин
- невропатологи	- аймаг, хот, Сүхбаатар, Ахилчин
- гематологи	- Улсын хэмжээнд
- кардиологи	- аймаг, хот, Сүхбаатар, Ахилчин
- Ахилчин дүүргийн мэс засал,	- Сүхбаатар, Ахилчин, аймаг, хот
- эрчимт эмчилгээ	
- Сонгино, Багийндаэр, Гань- жийн шидэг, Нижний дүүргэг хороодын яргыдаад дээрх мэргэжлийн туслаамж узвуулне.	

2. Клиникийн II нэгдсэн замчлаг:

- кардиологи	- Нийрамдал дүүргэг үйчлэх хурээний хүн амц.
- гастроэнтерологи	- " "
- хуухд	- үйчлэх хурээний хүхэр
- мэс засал	- үйчлэх хурээний хүн амц
- офтальмологи	- Нийрамдал дүүргэг хүн амц
- оториноларингологи	- Нийрамдал дүүргэг, үйчлэх хурээний хүн амц
- эндокринологи	- үйчлэх хурээний хүн амц

- нефрологи
- урологи
- мэдрэл

- үйлчлэх хүрээний хүн амд
- үйлчлэх хүрээний хүн амд
- үйлчлэх хүрээний хүн амд
- Гачуурт, Хонкорын хүн амд дээрх мэргэмжлиудээр туслахгүй узувдна.

3. Клиникийн Ш нэгдсэн эмчилэг:

- кардиологи
- кардиохирурги
- невропатологи
- Нейрохирурги
- гастроэнтерологи
- пульмонологи
- гематологи
- нефрологи
- яаралтай мэс засал
- Оториноларингологи
- эрчимт эмчилгээ, сэхээний тасаг
- нудийн мэс засал

- Октябрьийн дуурэг
- улсын хэмжээнд
- Октябрьийн дуурэг
- улсын хэмжээнд
- Октябрьийн дуурэг
- Баянтал, Багахантай, Цартылан, Бегануурын хүн амд дээрх мэргэжлиудээр эмчилгийн тусламж узувдна.

4. Клиникийн ГУ нахинын эмчилэг:

- токсикологи
- мэс засал
- эрчимт эмчилгээ
- оториноларингологи
- офтальмологи
- нефрологи
- гастроэнтерологи
- невропатологи
- кардиологи
- эрчимт эмчилгээ
- яаралтай мэс засал

- улсын хэмжээнд
- үйлчлэх хүрээний хүн амд
- Найрамдал дуурэг

5. Эх нахинын яралм шинжилгээний төв

- мэдрэл
- мэс засал

- улсын хэмжээнд
- улсын хэмжээнд

- нүд
- чих, хамар хоодой
- шульモンологи
- эндокринологи
- гематологи
- нефрологи
- урологи
- кардиологи
- гастроэнтериологи
- дутуу теролт
- охид
- сенсопатологи
- щернатологи
- эмэгтэйчүүдийн бичил мэс засал
- удамшил-генетик
- улсын хэмжээнд

ТАЙЛБАР:

- улсын хэмжээнд хариуцсан төрөлжсөн нарийн мэргэжлээс бусад нарийн мэргэжлээр Дархан, Эрдэнэт хот, аймгуудын евчтенг клиникин эмнэлэгт шилжүүлэх тохиолдолд хөдөлмерчлийн хувийн саналыг харгалзан, клиникин I, II, III эмнэлгийн аль дуртайц нь илгээнэ.
- Хэрэв хот, хөдөөийн хөдөлмерчид сөрөө хувсэл дуртай эмнэлэг, эмчдээ ачааллыг нь харгалзан үзүүлж үйлчлүүднэ.

БНМАУ-ЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД,
ХОТЫН АХ-ЫН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИР-
ГААНЫ 1991 ОНЫ ~~ЧАЛДЫР~~ ТООТ
ТУШААЛ, ТОГОРОЛЫН I ХАВСРАЛТ

**УДААНБААТАР ХОТЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВ БАРЫЖ БАЙРЫН УЛАХАД ЦАРИМГЛАХ ХОСТ ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН,
НОРМАТИВ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

1. Гэр хорооллын 10,0 мянган хун амд ээлжиндээ 300 хүнд уйлчилгэхийн чадалтай нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн төвийг 4 км радиуст уйлчлэхээр барина. Тус төвд IV зэргийн эмийн сан, нян судлалын лаборатори, ариутгал, халдвартгийтгэлийн тасаг бүхий эрүүл ахуй, халдварт судлалын II зэргийн төв, бие баядар чийрэгжилтийн цогцолбор багтана.

2. Орон сууцны хорооллын 30,0-40,0 мянган хун амд ээлжиндээ 900 хүнд уйлчилгэх хүчин чадалтай нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн төвийг дунджаар 2 км-ийн радиуст уйлчлэхээр барина.

Тус төвд III зэргийн эмийн сан, Эрүүл ахуй, халдварт судлалын I зэргийн төв, бие баядар чийрэгжилтийн цогцолбор багтана.